

Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania
Kod przedmiotu	12.9-WP-PSPP-BIOME
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika specjalna / Wczesne wspomaganie rozwoju, rewalidacja i terapia pedagogiczna uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Ryszard Asienkiewicz, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Egzamin
Ćwiczenia	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z aspektami i czynnikami rozwoju biologicznymi człowieka. Zdobycie wiedzy w zakresie rozwoju struktury i funkcji w ontogenezie (w okresie prenatalnym i postnatalnym). Zapoznanie z metodami oceny wieku rozwojowego oraz umiejętność praktycznej oceny procesów wzrastania dziecka. Zdobycie wiedzy dotyczącej problemów biokulturowych (ekologii żywienia, ekologii zdrowia i chorób), a także międzypokoleniowych zmian w przebiegu ontogenezy.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z biologii (w tym dotycząca budowy i funkcji człowieka), higieny oraz zachowań prozdrowotnych.

Zakres tematyczny

Wykłady

Rozwój jako przedmiot badań naukowych. Definicje i zakres pojęć związanych z ontogenezą człowieka. Aspekty rozwoju (jakościowe, ilościowe i energetyczno-informacyjne). Czynniki rozwoju osobniczego człowieka (endogenne genetyczne, endogenne paragenetyczne, egzogenne, tryb i styl życia). Periodyzacja rozwoju. Charakterystyka rozwoju osobniczego człowieka w okresie prenatalnym i postnatalnym. Wiek rozwojowy i metody jego oceny (wiek morfologiczny, kostny, zębowy, drugorzędnych cech płciowych, fizjologiczny, sprawności fizycznej). Metody kontroli i normy oceny procesów wzrastania. Praktyczna ocena procesów wzrastania dziecka (metoda tablic Pirqueta, siatek centylowych, skorelowanych cech, morfologiczna, wskaźników proporcji ciała). Inne kryteria oceny wieku rozwojowego. Tendencja przemian – składowe i przyczyny (akceleracja rozwoju, zmiana kolejności niektórych etapów rozwojowych, retardacja procesów inwolucyjnych).

Ćwiczenia

Rozwój struktury i funkcji w ontogenezie. Dymorfizm płciowy człowieka. Fizjopatologia rozwoju. Czynniki kształtujące zdrowie człowieka. Postawa ciała. Cykle i biorytmy w rozwoju ontogenetycznym człowieka. Biologiczne determinanty zachowań. Problemy biokulturowe (ekologia żywienia, ekologia zdrowia i chorób, społeczeństwo postindustrialne, globalizacja).

Metody kształcenia

Wykłady – metoda podająca, poglądowa (plansze, rzutowisy), projekcja multimedialna (filmy, przeźrocza).

Ćwiczenia – obserwacja, metoda poglądowa, metoda analityczna, metoda syntetyczna, dyskusja problemowa, pomiar, praca w grupach, samodzielne opracowywanie materiałów metodycznych, metoda projektowa.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu		• dyskusja	• Ćwiczenia
Charakteryzuje i opisuje rozwój człowieka w cyklu życia w aspektach: biologicznym, psychologicznym i społecznym. Wyjaśnia zjawiska zachodzące w rozwoju ontogenetycznym człowieka pod wpływem oddziaływania różnych czynników posługując się terminologią		• test egzaminacyjny z progami punktowymi	• Wykład
Wykorzystuje do opisu struktur anatomicznych człowieka mianownictwo specjalistyczne, potrafi je powiązać z przyszłą rolą rodzica, a także praktyką nauczyciela i wychowawcy. Charakteryzuje morfofunkcjonalne różnice dymorficzne w różnych okresach ontogenezy człowieka (w tym patologię rozwoju). Charakteryzuje czynniki kształtujące zdrowie człowieka, potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej		• kolokwium • prace praktyczne; wejściówka	• Ćwiczenia
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doksztalcania się zawodowego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonalni umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia		• dyskusja	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady

Wykłady z przedmiotu kończą się egzaminem w formie pisemnej (testowo-opisowej), zgodnym z podanymi kryteriami na podstawie testu z progami punktowymi. Ocena pozytywna to zdobycie minimum 51% punktów. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

Ćwiczenia

Warunkiem uzyskania zaliczenia są pozytywne oceny z wejściówek, kolokwiiów, zadań praktycznych (indywidualnych, zespołowych), a także aktywność na zajęciach. Ćwiczenia kończą się zaliczeniem na ocenę w formie pisemnej (testowo-opisowej), zgodnie z podanymi kryteriami. Ocena pozytywna to zdobycie minimum 51% punktów. Ocena końcowa z ćwiczeń obejmuje dwie składowe: 1 – średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych (50% oceny) oraz 2 – ocenę zaliczenia pisemnego (50 %).

Zaliczenie przedmiotu

Ocena końcowa z przedmiotu jest średnią arytmetyczną końcowych ocen z egzaminu i ćwiczeń.

Literatura podstawowa

1. Bartel H., *Embriologia: podręcznik dla studentów*, Warszawa 2007.
2. Malinowski A., *Auksologia: rozwój osobniczy człowieka w ujęciu biomedycznym*, Zielona Góra 2007.
3. Malinowski A., Tatarczuk J., Asienkiewicz R., *Antropologia dla pedagogów*, Zielona Góra 2008.
4. Mięslowicz I., red., *Auksologia: rozwój biologiczny człowieka i metody jego oceny od narodzin do dorosłości*, Warszawa 2001.
5. Osiński W., *Antropomotoryka*, Poznań 2003.
6. Tatarczuk J., Asienkiewicz R., Wandycz A., *Struktura somatyczna i aktywność motoryczna w ujęciu rytmów sezonowych wśród młodzieży akademickiej Uniwersytetu Zielonogórskiego*, Zielona Góra 2009.
7. Wolański N., *Rozwój biologiczny człowieka: podstawy auksologii, gerontologii i promocji zdrowia*, Warszawa 2005.
8. Woynarowska B., *Edukacja zdrowotna: podręcznik dla studentów*, Warszawa 2008.

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

Literatura uzupełniająca

1. Bochenek A., Reicher M., *Anatomia człowieka*, Warszawa 2004.
2. Izdebski Z., red., *Zagrożenia okresu dorastania*, Zielona Góra 2008.
3. *Przegląd Medyczny Uniwersytetu Rzeszowskiego*.
4. Traczyk W. Z., *Fizjologia człowieka w zarysie*, Warszawa 1989.
5. Wolański N., *Ekologia człowieka*, Warszawa 2008.

Każdorazowo ustalana przez prowadzącego.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Jarosław Wagner (ostatnia modyfikacja: 09-04-2018 16:45)